

وزارت راه و شهرسازی
دفتر توسعه امور بین الملل

نقشه راه توسعه همکاری با جمهوری اسلامی افغانستان با تمرکز بر حوزه حمل و نقل

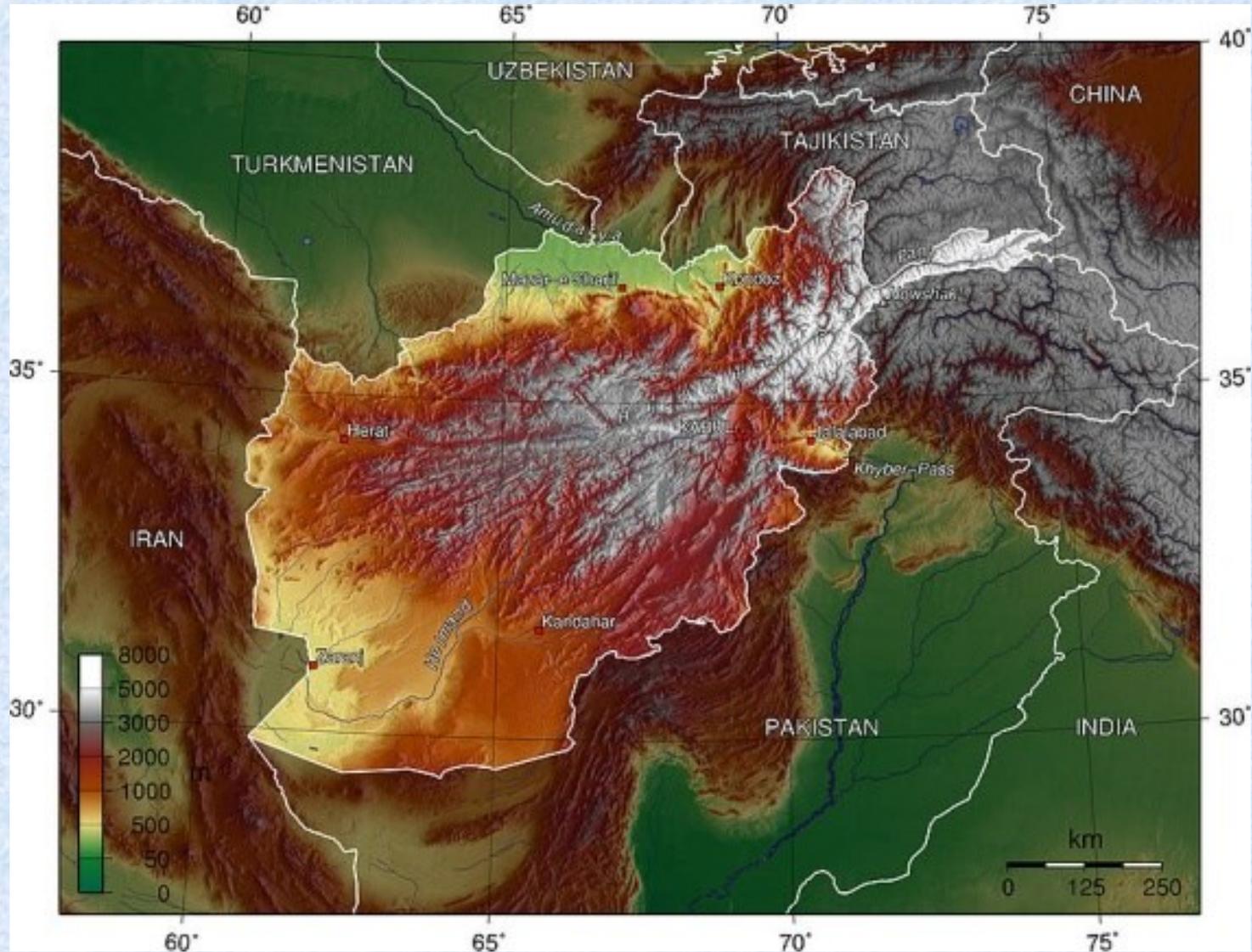
تهیه و تنظیم :

جاوید دادگر و همکاران

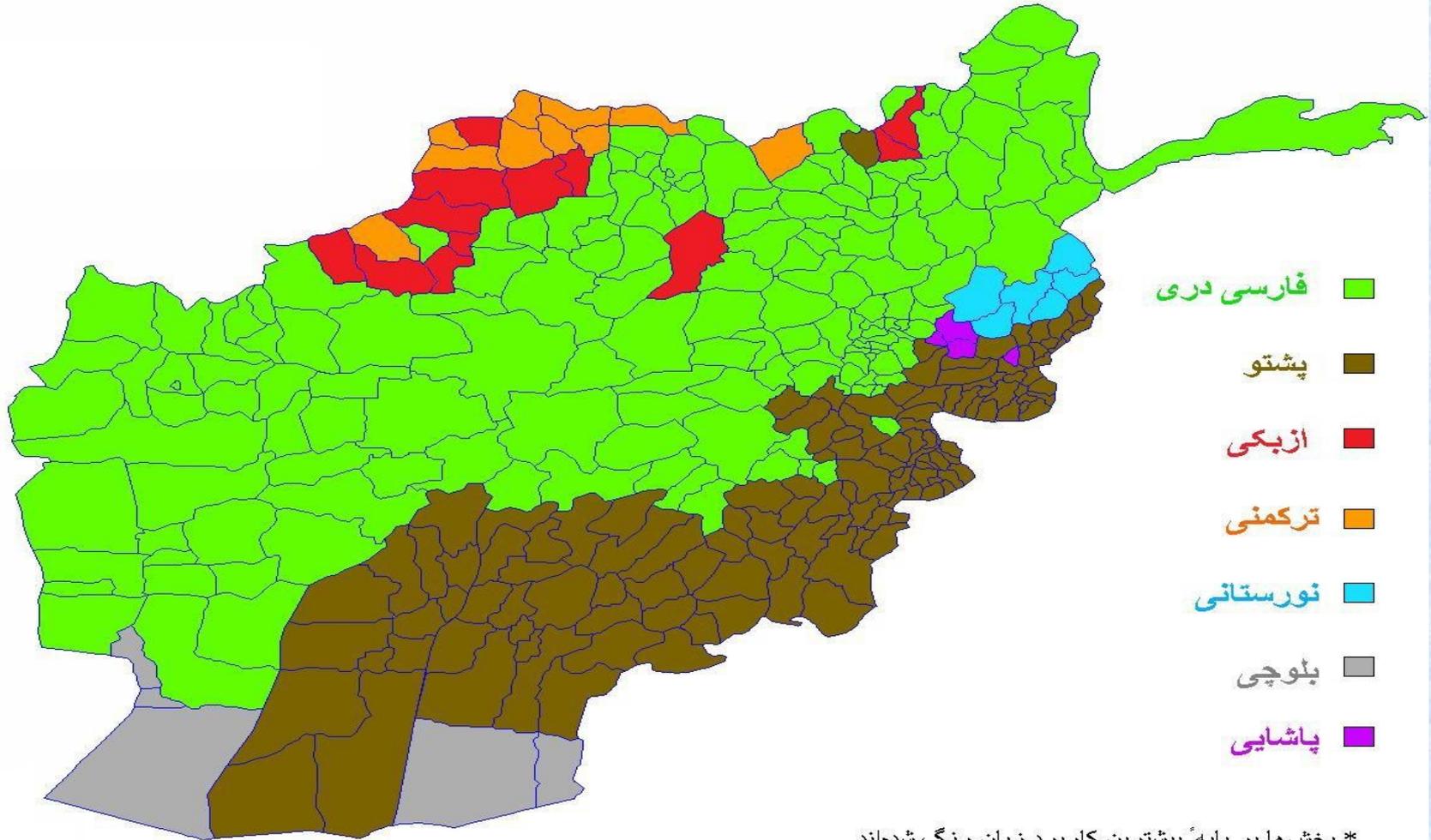
افغانستان در یک نگاه

اطلاعات پایه جغرافیای طبیعی

اطلاعات پایه پراکندگی زبانی

* بخش‌ها بر پایهٔ بیشترین کاربرد زبان رنگ شده‌اند.

* بر پایهٔ نقشهٔ آگچو و منابع مرکز آمار افغانستان

اطلاعات پایه

- نام رسمی کشور: جمهوری اسلامی افغانستان؛
 - پایتخت: کابل (با نزدیک به ۵ میلیون نفر جمعیت)؛
 - جمعیت: حدود ۳۳ میلیون نفر (با نرخ رشد ۳ درصد)؛
 - مساحت: ۶۵۲,۲۲۵ کیلومتر مربع (رتبه ۴۱ دنیا)؛
 - ایران با ۱,۶۴۸,۱۹۵ کیلومتر مربع، هجدهمین کشور بزرگ دنیا است.
 - همسایگان: تاجیکستان، ازبکستان، ترکمنستان، پاکستان، چین و ایران؛
 - نژاد: پشتون، تاجیک، هزاره، ازبک، ترکمن، ایماق، بلوچ و ...؛
 - دین: ۹۵٪ مسلمان (۲۰٪ شیعه، ۷۵٪ سنی)؛ ۵٪ سایر مذاهب؛
 - زبان رسمی: فارسی دری و پشتو؛
 - سرود ملی به زبان پشتو است ولی در آن به قومیت‌های مهم اشاره می‌شود.
 - تقسیمات کشوری: ۳۴ ولایت (استان) و حدود ۴۰۰ ولسوالی (شهرستان)؛
 - شهرهای مهم: کابل، قندهار، هرات، مزار شریف، جلال آباد.
 - مرز مشترک با ایران: ۹۳۶ کیلومتر.
 - رتبه ۱۱ کشورهای مهاجر فرست دنیا؛
- با ۴,۸۴۳,۱۱۷ نفر مهاجر در دیگر کشورها که معادل ۱۳ درصد جمعیت آن است (۲۰۱۵).

❖ افغانستان، دسترسی به دریای آزاد ندارد!

اطلاعات سیاسی

وزارتخانه های همتا با وزارت متبوع

حوزه حمل و نقل:

وزارت ترانسپورت و هوانوردی
(وزیر مربوطه: محمداله بتاش)

حوزه زیرساخت:

وزارت فوائد عامه:
(وزیر مربوطه: محمود بلیغ)

حوزه شهرسازی:

وزارت مسکن و شهرسازی
(وزیر مربوطه: سید سعادت منصور نادری)

➤ نوع حکومت: جمهوری اسلامی

➤ رئیس جمهور: اشرف غنی

➤ دوره ریاست جمهوری: ۵ سال

➤ رئیس اجرایی دولت: عبدالله عبدالله

➤ سالروز استقلال از انگلیس: سال ۱۹۱۹

➤ وزیر امور خارجه: صلاح الدین ربانی

➤ سفیر جمهوری اسلامی ایران در افغانستان: محمدرضا بهرامی طاقانکی

➤ سفیر جمهوری اسلامی افغانستان در ایران: دکتر نصیر احمد نور

➤ شورای ملی جمهوری اسلامی افغانستان: عالی ترین نهاد قانون گذاری در کشور افغانستان است که

۲۵۲ نفر نماینده دارد و از دو مجلس ولسی جرگه (مجلس نمایندگان) ۲۵۰ عضو و مشرانو جرگه

(مجلس سنا) ۱۰۲ عضو تشکیل شده است.

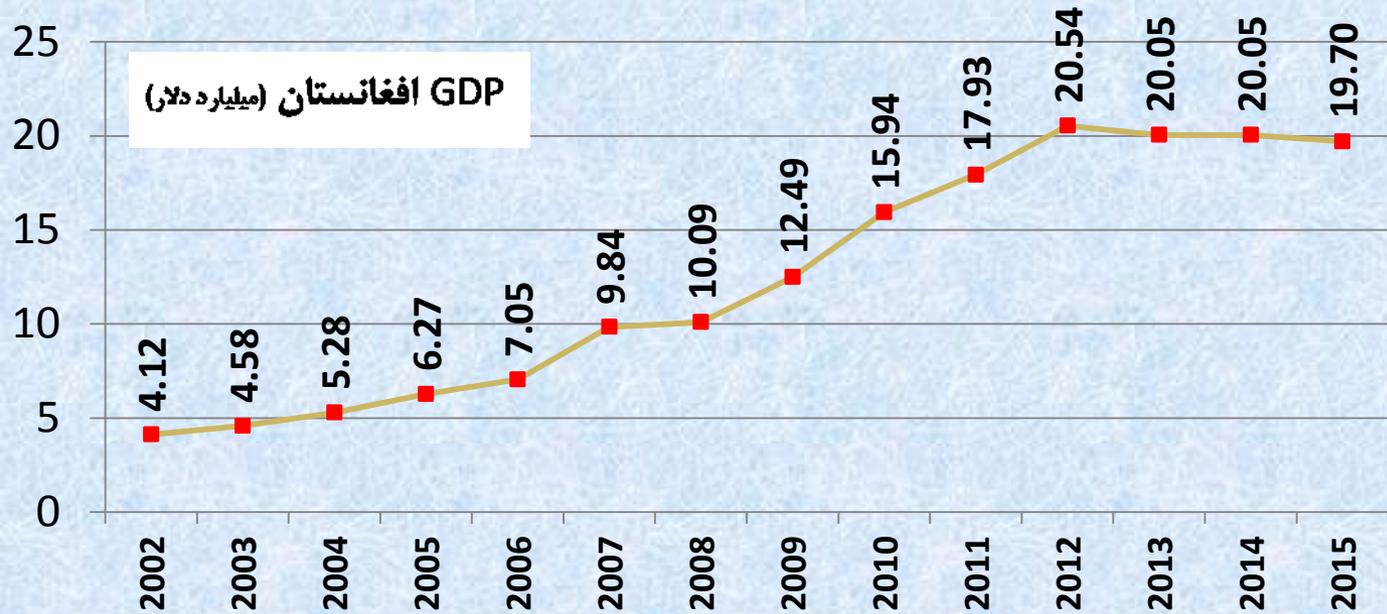
بیش از ۸۰ درصد تلفات عملیات تروریستی در سال ۲۰۱۳ در پنج کشور عراق، افغانستان، پاکستان، نیجریه و سوریه رخ داد. افغانستان در سال ۲۰۱۶، شاهد شدیدترین عملیات تروریستی در سالهای اخیر بوده به طوریکه ۷۹۲۰ نفر غیرنظامی زخمی و ۱۱۴۱۸ نفر غیرنظامی دیگر کشته شده است.

افغانستان و نظام بین الملل

عضویت افغانستان در مجامع منطقه‌ای و بین‌المللی

سازمان ملل متحد	سازمان همکاری اقتصادی (اگو)
سازمان تجارت جهانی	بانک توسعه آسیایی
اسکاپ	سازمان کشورهای غیر متعهد
یونسکو	طرح کلمبو
صندوق بین‌المللی پول	سازمان همکاری‌های شانگهای (عضو ناظر)
بانک توسعه اسلامی	سازمان کنفرانس اسلامی
کریدور آلتید	کریدور ترانسیکا (درخواست عضویت در ۲۰۰۳)

اطلاعات اقتصادی

طبقه بندی GDP کشورها بر اساس برابری قدرت خرید (PPP) ۲۰۱۶

رتبه	کشور	قدرت خرید (به دلار)
۱	قطر	۱۲۹,۷۲۶
۷۰	ایران	۱۸,۱۳۵
۱۶۷	افغانستان	۱,۹۵۷
۱۸۰	ماداگاسکار	۱,۵۰۴
۱۸۹	جمهوری آفریقای مرکزی	۶۵۶

افغانستان در زمره
۲۲ کشور فقیر دنیا
در سال ۲۰۱۶،
قرار دارد.

عمده شرکای تجاری – ۲۰۱۵

عمده صادر کنندگان کالا به افغانستان									
مبادی	پاکستان (%۲۶)	ایران (%۱۳)	چین (%۷,۷)	هند (%۷,۳)	ترکمستان (%۷,۲)	قزاقستان (%۵,۴)	ازبک ۲,۵	تاجیک %۰/۶۶	مالزی (%۴,۱)
ارزش (میلیارد دلار)	۱,۹۵	۱,۰۳	۰,۵۸۷	۰,۵۶۰	۰,۵۵۰	۰,۴۱۵	۱,۹۵	۰,۵۰,۶	۰,۳۱۲

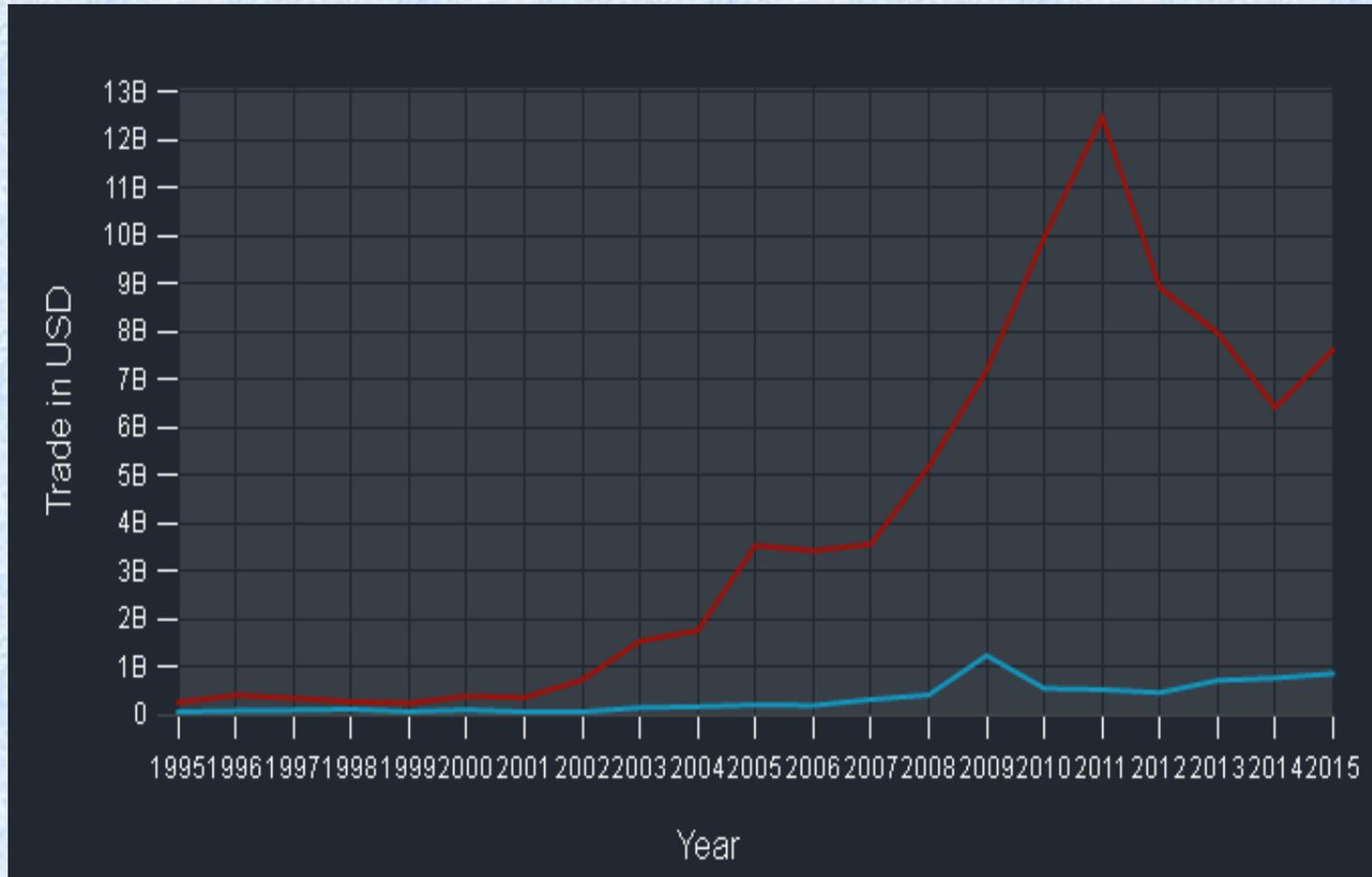
عمده وارد کنندگان کالا از افغانستان											
مقاصد	پاکستان (%۴۵)	هند (%۳۲)	ایران (%۳)	ترکیه (%۲,۷)	امارات (%۲,۴)	روسیه (%۲,۱)	آمریکا (%۲,۱)	چین (%۱,۹)	ترکمن %۰/۰۲۸	ازبک %۲,۵	تاجیک %۰/۶۶
ارزش (میلیون دلار)	۳۹۲	۲۷۷	۲۵	۲۳	۲۰	۱۸	۱۸	۱۶	۰,۲۴۴۰	۱۹۱	۲,۸۵

مبادلات تجاری افغانستان با جهان					
واردات			صادرات		
۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۴	۲۰۱۳	۲۰۱۴
۶۵۹۱	۶۲۴۱	۵۱۴	۸۴۵	-۶۰۷۷	-۵۳۹۶

➤ ارقام عمده صادراتی به جهان: محصولات زراعتی، سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی، پنبه، میوه تازه و خشک، گیاهان دارویی، فرش

➤ ارقام عمده وارداتی از جهان: به طور عمده منسوجات، محصولات نفتی، ماشین آلات، سیمان، مواد غذایی و کالاهای سرمایه ای

حجم تجارت خارجی

Resource: http://atlas.media.mit.edu/en/profile/country/afg/#Trade_Balance

واردات (۲۰۱۵): ۷,۶۳ میلیارد دلار
صادرات (۲۰۱۵): ۸۶۶ میلیون دلار

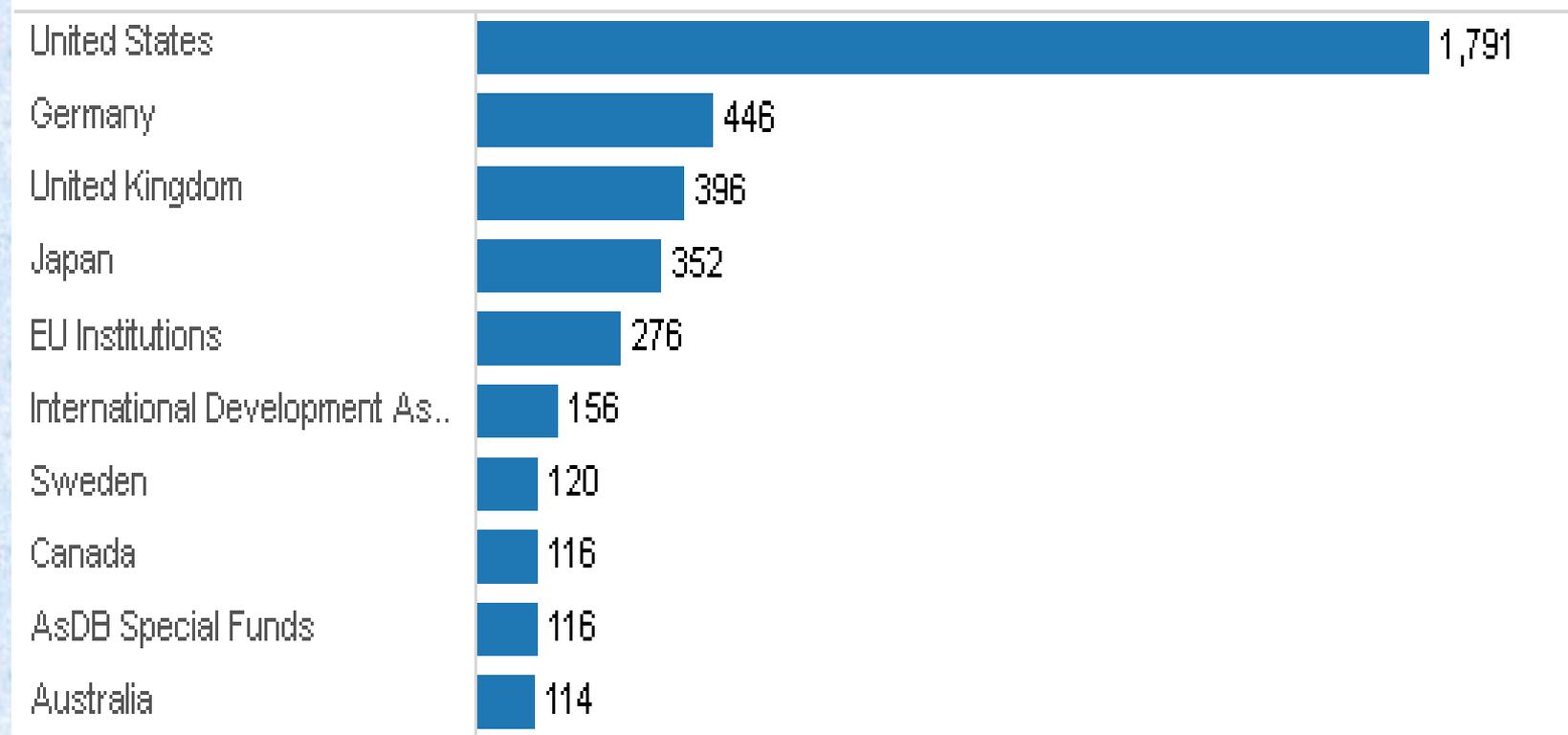
اطلاعات اقتصادی

□ وابستگی به کمکهای خارجی

- دریافت بیش از ۶۷ میلیارد دلار کمک بین المللی از ۲۰۰۳ تا ۲۰۱۰؛
- ارائه «چارچوب جدید صلح و توسعه ملی افغانستان» توسط دولت این کشور در نشست بروکسل در مهرماه ۱۳۹۵؛
- ❖ در این نشست ۷۰ کشور و ۳۰ نهاد بین المللی شرکت داشتند و متعهد به ارائه کمک ۱۵/۲ میلیارد دلاری برای چهار سال آینده شدند.
- تعهد ناتو به تأمین کمکهای امنیتی تا ۴/۵ میلیارد دلار برای چهار سال آینده در تیرماه ۱۳۹۵؛ (منبع: گزارش اقتصادی افغانستان، بانک جهانی)

آمار کمکهای خارجی به افغانستان (۲۰۱۴-۱۵)

Top Ten Donors of Gross ODA for Afghanistan, 2014-2015 average, USD million

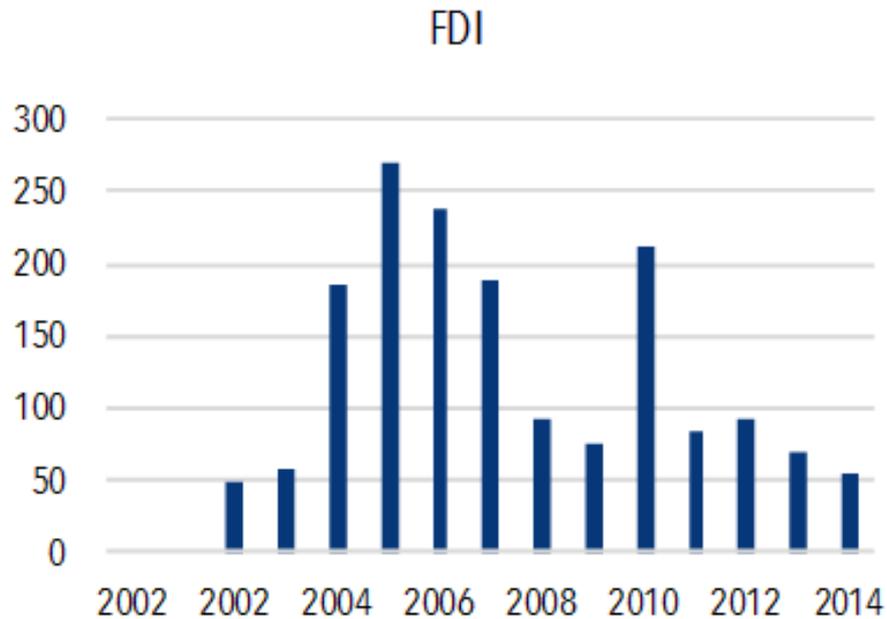
Source: <http://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-data/aid-at-a-glance.htm>

ODA: Official Development Assistance

اطلاعات اقتصادی

□ ناتوانی در جذب سرمایه گذاری خارجی (FDI)

FIGURE2. FOREIGN DIRECT INVESTMENT INFLOWS FROM 2000-2014

سرمایه گذاری بخش خصوصی داخلی نیز سهم بسیار پایینی از GDP در سالهای اخیر را داشته به طوریکه از ۶/۶ میلیون دلار در ۲۰۱۳ به ۵/۹ میلیون دلار در ۲۰۱۴ کاهش یافته است.

(AFGHANISTAN Country Snapshot, The World Bank Group, OCTOBER 2016)

اطلاعات اقتصادی

□ نقش مواد مخدر در اقتصاد افغانستان

• تولید نزدیک به ۴۸۰۰ تن مواد مخدر و بیش از ۹۰ درصد مواد مخدر دنیا؛

• وابستگی بیش از ۱۰ درصد اقتصاد افغانستان به درآمد مواد مخدر؛

• افزایش زمینهای زیر کشت خشخاش از ۱۸۳ هزار هکتار در ۲۰۱۵ به ۲۰۱ هزار هکتار در ۲۰۱۶ و افزایش ۱۰ درصدی تولید تریاک؛

رئوس طرح‌های کلان و راهبردی افغانستان

- خط لوله انتقال گاز ترکمنستان، افغانستان، پاکستان، هندوستان (TAPI)؛
- طرح انتقال انرژی منطقه‌ای آسیای مرکزی - آسیای جنوبی (CASA-1000)؛
- خط انتقال برق ۵۰۰ کیلو ولت میان ترکمنستان، افغانستان و پاکستان (TAP-500)؛
- ابتکار عمل کمربند - راه و افغانستان؛
- کریدور لاجورد و موافقتنامه جدید آن؛
- کریدور حمل و نقل و ترانزیت بین‌المللی چابهار (موافقتنامه چابهار)؛
- کریدور خط آهن پنج جانبه (CHINA + KTAI)؛
- راه ابریشم دیجیتال (شبکه فیبر نوری افغانستان).

خط لوله انتقال گاز ترکمنستان، افغانستان، پاکستان، هندوستان (TAPI): خط لوله گاز تاپی با طول ۱۸۱۴ کیلومتر که ۷۷۴ کیلومتر آن در خاک افغانستان ساخته می‌شود، قرار است تا بخشی از نیاز گازی سه کشور افغانستان، پاکستان و هندوستان را از منطقه گازی گالکینش ترکمنستان تأمین کند. ظرفیت انتقال این خط سالانه ۳۳ میلیارد متر مکعب گاز طبیعی (در طول سه دهه) برآورد شده و قرار است تا سال ۲۰۱۹ میلادی به طور کامل به بهره‌برداری برسد. قرارداد ساخت این خط لوله در آذر ۱۳۹۴ به امضای مقامات بلندپایه چهار کشور رسید و اخیراً نیز مناقصات مربوط به احداث خط لوله در قلمرو ترکمنستان برگزار شد.

خط لوله انتقال گاز ترکمنستان، افغانستان، پاکستان، هندوستان (TAPI)

طرح انتقال انرژی منطقه‌ای آسیای مرکزی- آسیای جنوبی (CASA-1000): هدف از این پروژه انتقال برق از قرقیزستان و تاجیکستان به افغانستان (۳۰۰ مگاوات) و پاکستان (۱۰۰۰ مگاوات)، طی ۱۵ سال و با مسئولیت تمدید برای ۱۵ سال دیگر توسط چهار کشور است. این پروژه در سال ۲۰۱۹ به بهره‌برداری می‌رسد. طول کل پروژه ۱۲۲۷ کیلومتر است (که ۵۶۲ کیلومتر از آن در خاک افغانستان ساخته می‌شود) و حجم سرمایه‌گذاری پروژه ۱/۱۷ میلیارد دلار است که ۴۰۴ میلیون دلار سهم افغانستان است.

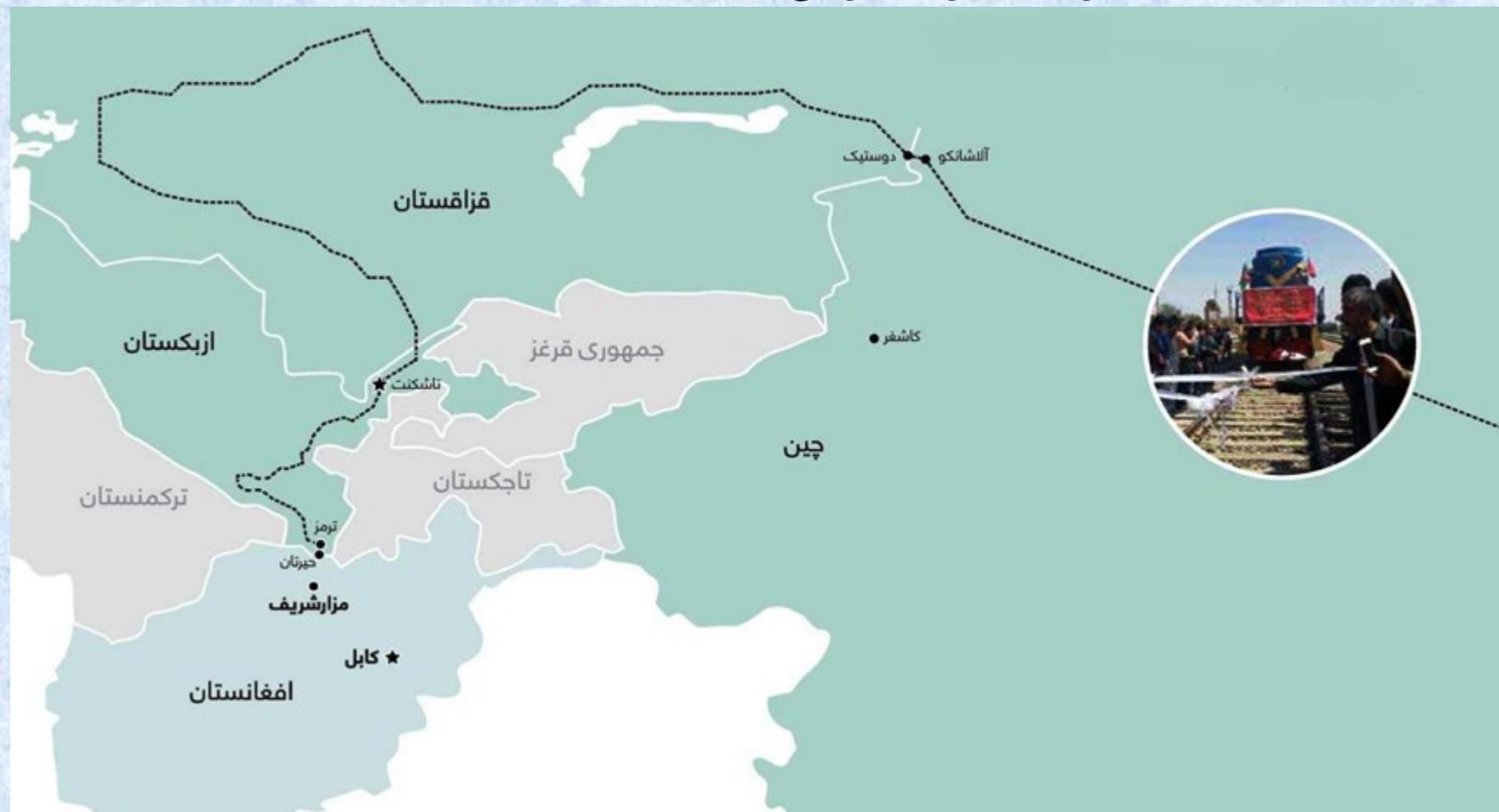

خط انتقال برق ۵۰۰ کیلو ولت میان ترکمنستان، افغانستان و پاکستان (TAP-500): یادداشت تفاهم این پروژه در سال ۲۰۱۵ به امضای مقامات سه کشور رسید. بر اساس توافق صورت گرفته مقرر است تا خط انتقال برق ۵۰۰ کیلو ولت (مطابق نقشه ذیل) از سرحد آباد ترکمنستان به مناطق غربی افغانستان و در ادامه به پاکستان کشیده شود. حجم سرمایه گذاری پروژه در حدود ۱/۲ میلیارد دلار برآورد شده است و پیش بینی شده تا مراحل اجرایی مربوطه تا سال ۲۰۱۹ عملیاتی گردد.

خط انتقال برق میان ترکمنستان، افغانستان و پاکستان (TAP-500)

ابتکار عمل کمر بند- راه (BRI) چین و افغانستان: پس از امضای یک یادداشت تفاهم در ماه می ۲۰۱۶ میان وزرای امور خارجه افغانستان و چین در پکن، اولین قطار باری در تاریخ ۷ سپتامبر سال ۲۰۱۶، بعد از پیمودن ۷۳۰۰ کیلومتر در یک سفر ۱۴ روزه، از شرق چین به ایستگاه راه آهن حیرتان در شمال افغانستان (در مرز ازبکستان) رسید. بر اساس ان تفاهم نامه، کالاهای افغانستان از جمله سنگ مرمر، چرم، پشم، زعفران، میوه های خشک و ... از طریق این خط آهن به چین می رود.

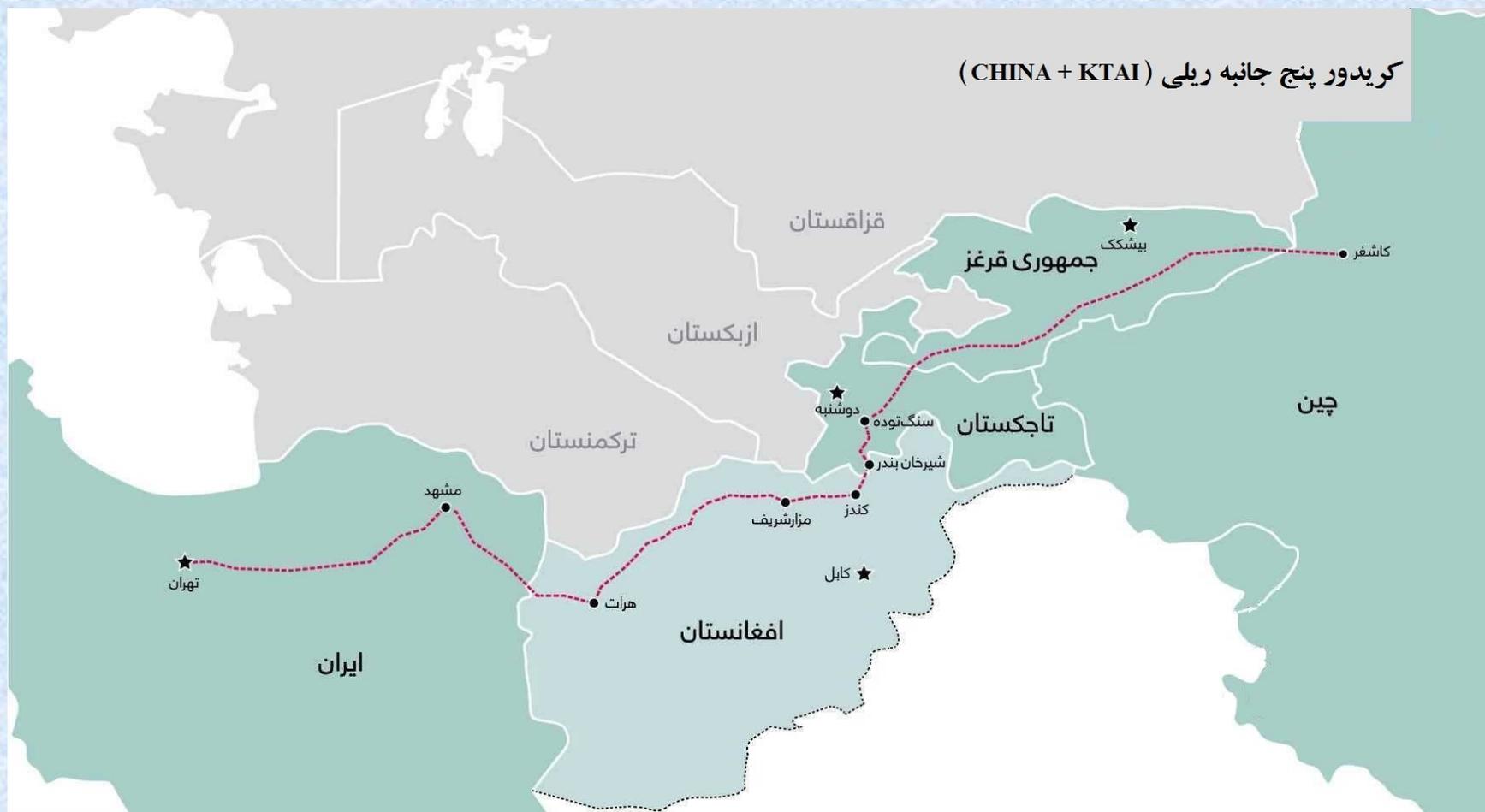
کریدور لاجورد (لازولی لاپاز): هدف مسیر ترانزیت، تجارت و حمل و نقل لاجورد "کریدور لاجورد"، افزایش همکاریها و اتصال اقتصادی منطقه‌ای میان کشورهای افغانستان، ترکمنستان، آذربایجان، گرجستان و ترکیه است. به گفته مقامات افغانستان، این راه مسیر افغانستان به اروپا را کوتاه تر می‌کند. مذاکرات روی بهسازی زیرساختهای جاده‌ای، ریلی، دریایی و دستورالعمل ترانزیتی میان افغانستان، ترکمنستان، آذربایجان، گرجستان و ترکیه در حال پیگیری است. ترکیه از جمله کشورهایی است که به منظور رهایی از وابستگی به ایران، به شدت از ساخت این کریدور پشتیبانی می‌کند. کریدور زمرد ادامه این مسیر به سمت هرات است.

کریدور حمل و نقل و ترانزیت بین‌المللی چابهار (موافقتنامه چابهار): این موافقتنامه که در ماه می سال ۲۰۱۶ به امضا رسید، زمینه را برای سرمایه‌گذاری‌های جدید در بندر چابهار و ایجاد یک کریدور حمل و نقلی برای انتقال و ترانزیت آسان کالا و خدمات از طریق بندر چابهار میان ایران، افغانستان و هند است.

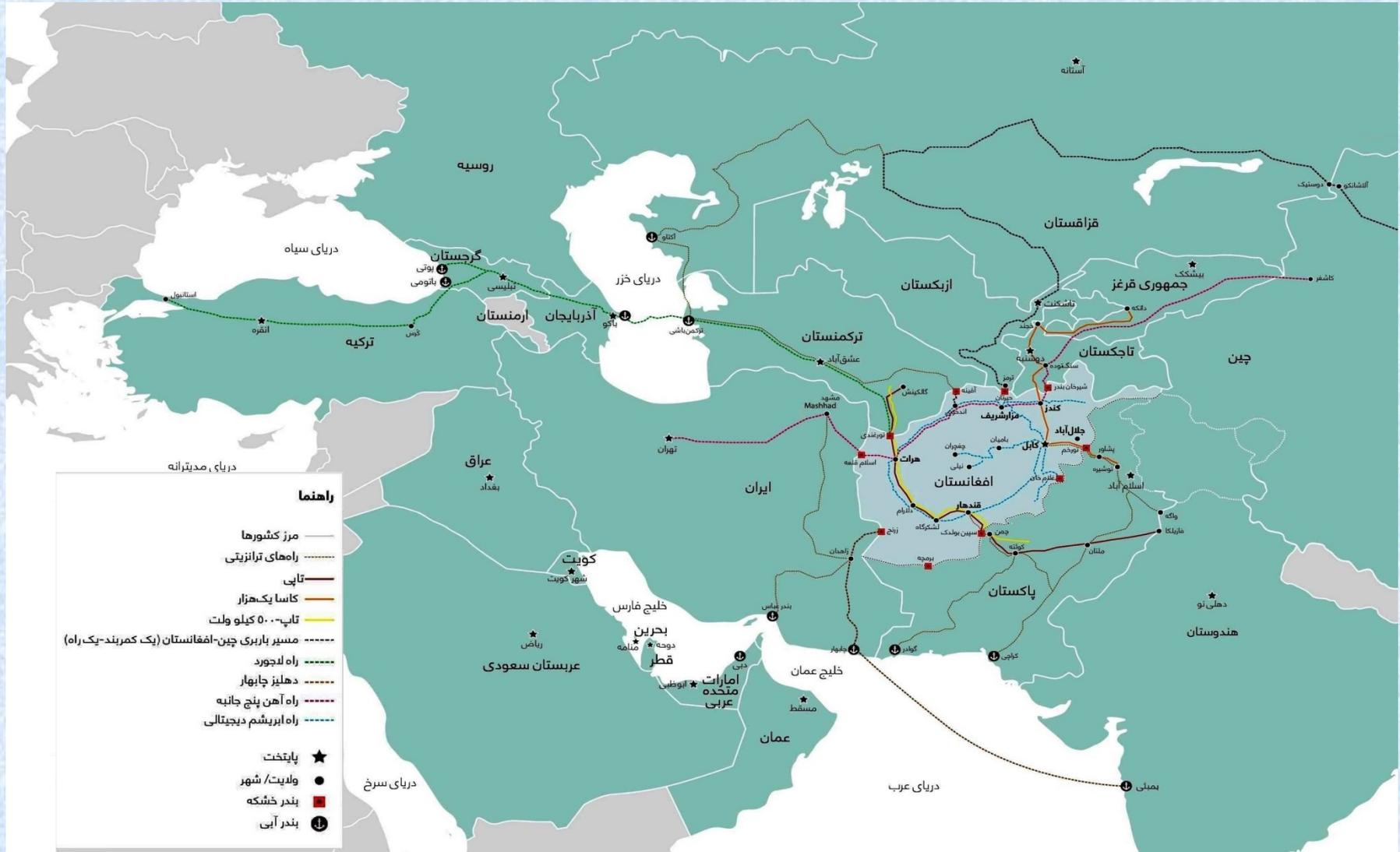
کریدور خط آهن پنج جانبه (CHINA + KTAI): این خط آهن به طول ۲۱۰۰ کیلومتر از چین شروع و با گذر از قرقیزستان، تاجیکستان، افغانستان به ایران می رسد. نزدیک به ۱۱۴۸ کیلومتر از این خط آهن از خاک افغانستان عبور خواهد کرد. مطالعات امکان سنجی این کریدور در حال انجام است. برای تأمین اعتبار احداث بخشی که مربوط افغانستان می گردد، نیاز به مشارکت بخش های دولتی و خصوصی بین المللی می باشد.

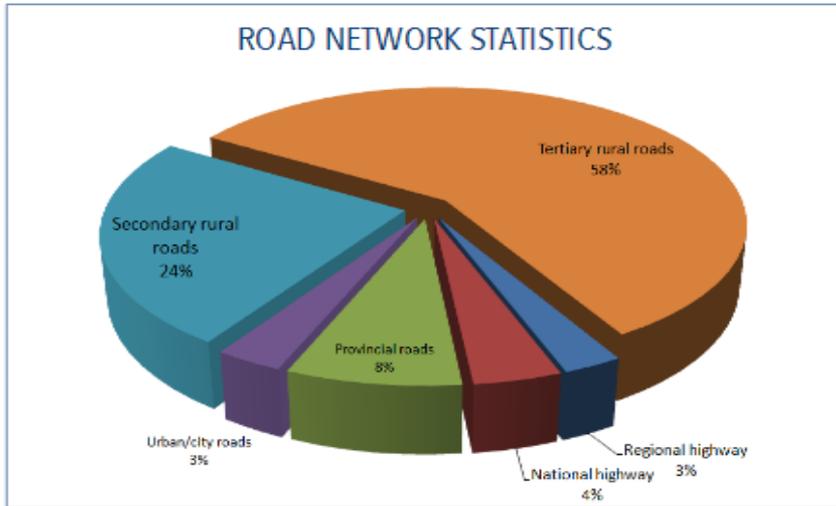
راه ابریشم دیجیتالی (شبکه فیبر نوری افغانستان): هدف از این پروژه ، بهبود اتصال و توسعه دانش اقتصادی منطقه‌ای از طریق حلقه فیبر نوری (شبکه ملی حلقه کابل فیبر نوری افغانستان) در آسیای مرکزی، جنوبی و جنوب غربی می‌باشد. بعد از تکمیل این پروژه، تمامی ۴۶۰۰۰ کیلومتر شبکه کابل فیبر نوری، مناطق مختلف در سراسر افغانستان (مطابق نقشه ذیل) بهم وصل می‌گردد. با تحقق این شبکه افغانستان عواید قابل ملاحظه‌ای از طریق فناوری ارتباطات حاصل و ضمن تبدیل این کشور به نقطه تبادل اینترنت منطقه‌ای، به مثابه یک مرکز ICT قادر به ارائه خدمات برای کشورهای همسایه و منطقه است.

شمای کلی از طرح‌های کلان افغانستان

اطلاعات حمل و نقل

وضعیت کنونی:

حمل و نقل جاده‌ای:

۳۴۶۰ کیلومتر بزرگراه منطقه ای
۴۹۵۸ کیلومتر بزرگراه ملی
۹۶۰۰ کیلومتر راه استانی
۱۷۰۰۰ کیلومتر راه روستایی

Yalda Natiq, Transport infrastructure in Afghanistan, 2014

Afghanistan Country Snapshot Group The World Bank (Oct. 2016)

❖ «کمربند جاده ای» (Ring Road) به طول ۲۳۰۰ کیلومتر از ۱۴ ولایت گذر کرده و پایتخت را به چهار شهر بزرگ هرات، قندهار، مزارشریف و جلال آباد وصل می کند.

❖ ۸۵ درصد جاده های افغانستان روستایی و در همه فصول سال قابل بهره برداری نیستند.

اطلاعات حمل و نقل

وضعیت کنونی

حمل و نقل ریلی:

- راه اندازی ۷۵ کیلومتر راه آهن میان مزار شریف و حیرتان ازبکستان با سرمایه گذاری بانک توسعه آسیایی در ۲۰۱۱.
 - ترافیک بار در این مسیر یک طرفه از ازبکستان است.
- آمارها نشان از کاهش سطح حمل و نقل دارد از ۴ میلیون تن در ۲۰۱۲ به ۲,۴ میلیون تن در ۲۰۱۴ که دیوانسالاری، تأخیر و توقفهای زیاد عاملی مهم در این امر است.
- سیستم حمل و نقل جاده ای در سال ۱۵-۲۱۰۴ معادل ۷۳۴۴ میلیون تن - کیلومتر را جابجا کرد در حالیکه در خط آهن ۷۵ کیلومتری تازه ساخت نزدیک به ۱۰۰ میلیون تن - کیلومتر جابجا شد.

نخستین قطار چین با ۸۴ کانتینر معادل ۱۲۰۰ تن کالا

در سپتامبر ۲۰۱۶، وارد افغانستان شد.

اطلاعات حمل و نقل

وضعیت کنونی

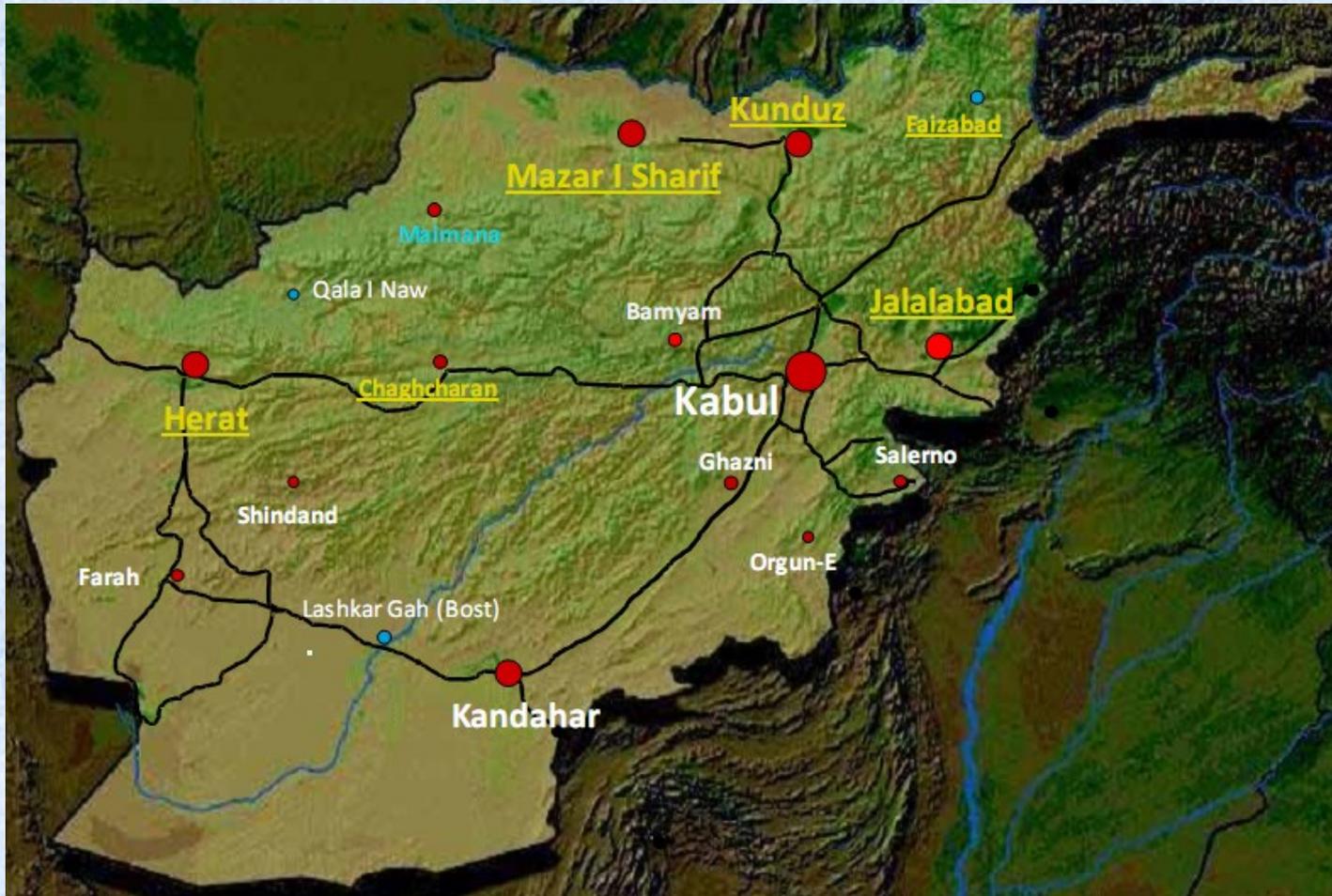
حمل و نقل هوایی:

افغانستان دارای ۴۷ فرودگاه است، ولی تنها فرودگاه های مزار شریف، هرات، قندهار و کابل بین المللی هستند.

- فرودگاه مزار شریف با حمایت مالی آلمان و امارات متحده در ۲۰۱۳ بازسازی و نوسازی شد. تأسیسات جدید گنجایش ارائه خدمات برای ۴۰۰ هزار مسافر جدید را دارد.
- فرودگاه هرات با حمایت مالی ایتالیا در ۲۰۱۳ تکمیل شد.
- فرودگاه کابل بازسازی بین سالهای ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۴ انجام شد و دولت ژاپن نیز نزدیک به ۱۰۰ میلیون دلار کمک کرد.
- از فرودگاه قندهار استفاده دوگانه هواپیمایی و نظامی می شود.

کنترل ترافیک هوایی فرودگاه های افغانستان توسط نیروهای نظامی صورت می گیرد که حکایت از ضعف منابع انسانی هواپیمایی کشوری در افغانستان است.

شبکه حمل و نقل هوایی فرودگاههای افغانستان

طرح جامع توسعه حمل و نقل افغانستان ۲۰۱۷ - ۳۶

بخش	میلیون دلار	سهم %
حمل و نقل ریلی	۱۱,۱۷۶	۴۳,۱
حمل و نقل جاده ای	۱۳,۰۰۰	۵۰,۲
حمل و نقل شهری	۸۵۳	۳,۳
حمل و نقل هوایی	۵۶۸	۲,۲
تسهیل تجارت	۳۰۰	۱,۲
مجموع	۲۵,۸۹۷	۱۰۰

«طرح جامع توسعه حمل و نقل» افغانستان با کمک بانک توسعه آسیایی و

با هزینه ای نزدیک به ۲۶ میلیارد دلار در آوریل ۲۰۱۷ رونمایی شد.

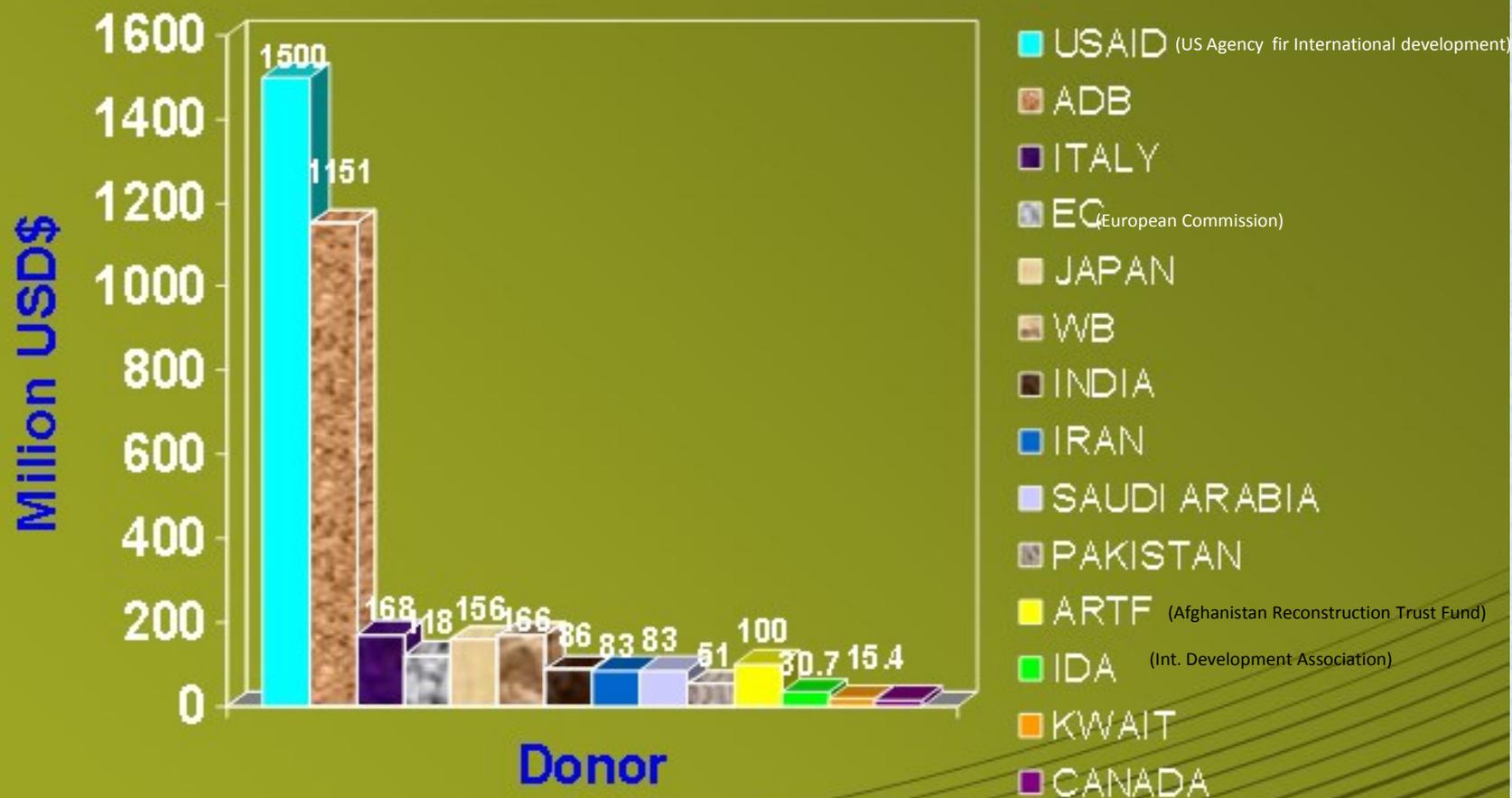
اولویت‌های سرمایه‌گذاری در توسعه حمل و نقل جاده‌ای افغانستان

ردیف	پروژه	مسافت کیلومتر	هزینه (میلیون دلار)	ردیف	پروژه	مسافت کیلومتر	هزینه (میلیون دلار)
۱	تونل سالنگ	۳	۱,۱۱۵	۱۱	اولنگ- پل دو شاخ	۲۹	۳۲
۲	اجرای باقیمانده جاده کمربندی	۴۷۴	۷۱۱	۱۲	دهلیز شرق- غرب	۷۰۵	۷۷۷
۳	ایران: هرات- اسلام‌قلعه		۱۸۹	۱۳	دهلیز ۲ شمال- جنوب: شبرغان- دلارام- نیمروز	۷۵۵	۸۳۱
۴	ترکمنستان: هرات- تورغندی		۱۶۸	۱۴	ترکمنستان: جاده کمربندی- تخته‌بازار		۳۲
۵	ترکمنستان: انشخوی- آقینه		۵۴	۱۵	تاجیکستان: فیض‌آباد- اشکاشم		۲۳۴
۶	تاجیکستان: شیرخان- قندوز		۹۵	۱۶	ایران: زرنج- دلارام		۳۲۹
۷	پاکستان: تورخم- جلال‌آباد		۱۱۴	۱۷	سایر جاده‌های ملی		۱,۲۰۹
۸	پاکستان: سپین‌بولدک- قندهار		۱۵۶	۱۸	جاده‌های سومی		۶۰۰
۹	ازبکستان: حیرتان- مزارشریف		۱۲۰	۱۹	حفظ و مراقبت		۳,۷۵۰
۱۰	دهلیز ۱ شمال- جنوب: دره‌صوف- یکاولنگ، دایکندی- قندهار					۷۲۸	۸۰۱
					هزینه‌های احتمالی		۱,۶۸۹
					مجموع سرمایه‌گذاری		۱۳,۰۰۶

منبع: طرح جامع حمل و نقل افغانستان

کمک های بین المللی در زیرساختهای جاده ای

ROAD CONSTRUCTION BUDGETS FUNDED BY DONORS

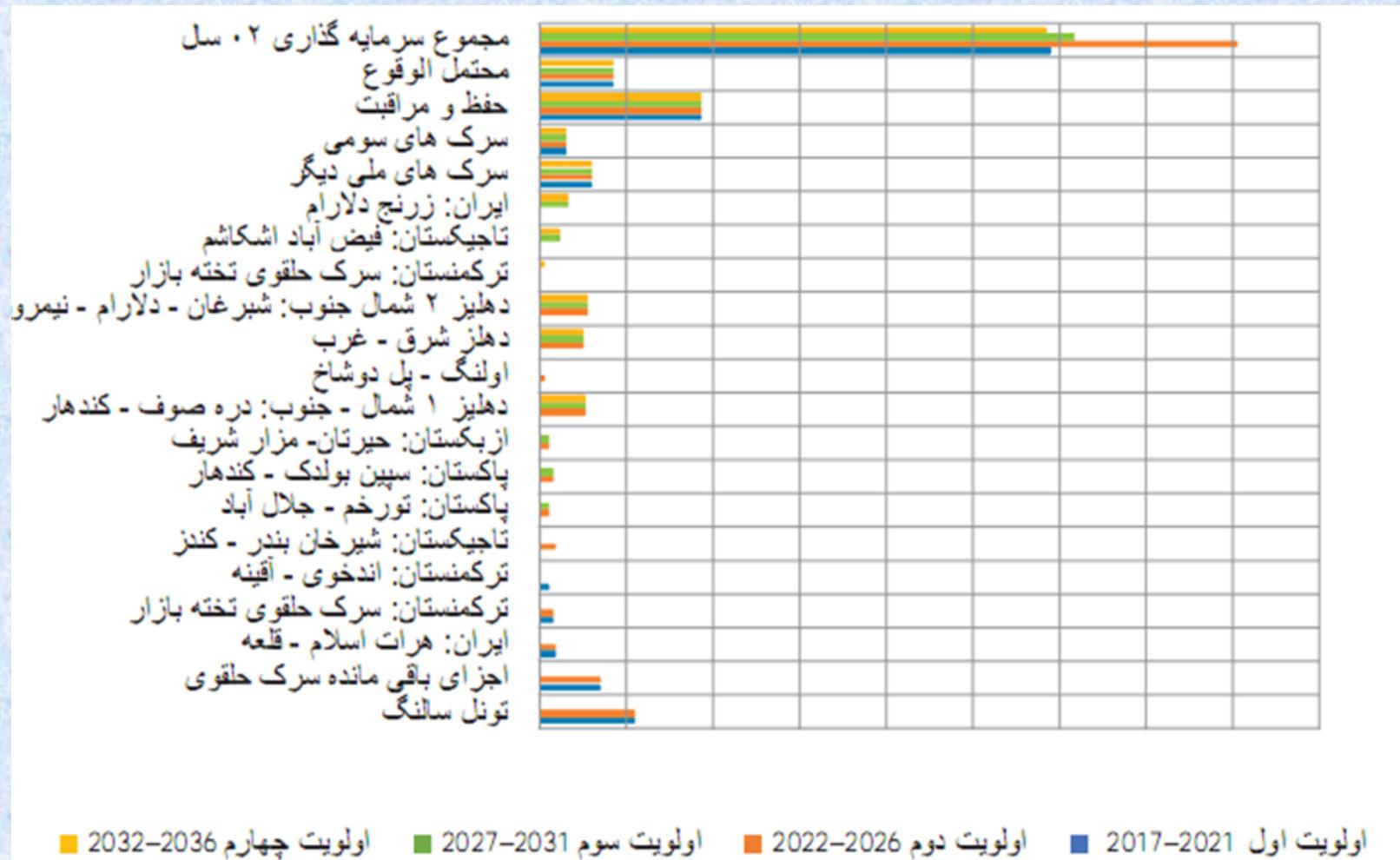

پروژه راه آهن تاجیکستان – افغانستان – ترکمنستان (TAT)

- ✓ ۶۳۵ کیلومتر
- ✓ شروع پروژه سال ۲۰۱۳
- ✓ هزینه برآورد شده : ۲ میلیارد دلار
- ✓ در نوامبر ۲۰۱۶ بخش اتصال به ترکمنستان افتتاح گردید.
- ✓ قسمت مربوط به تاجیکستان به دلیل مسائل امنیتی شمال افغانستان آغاز نشده است.

جدول زمانی تخصیص اعتبار در حمل و نقل جاده ای

منبع: طرح جامع حمل و نقل افغانستان

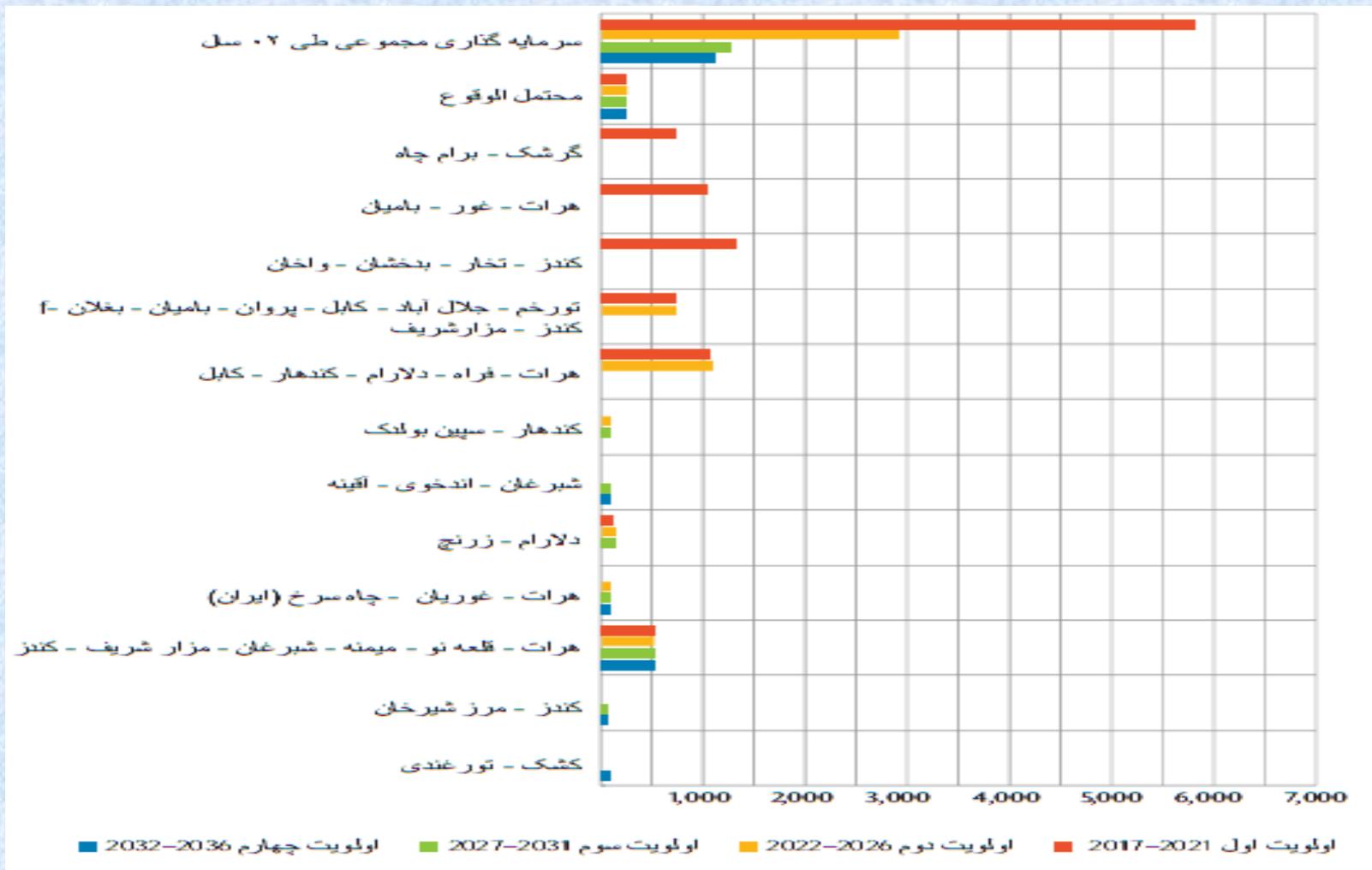
اولویتهای سرمایه‌گذاری در توسعه حمل و نقل ریلی افغانستان

هزینه فی کیلومتر (میلیون دالر)	هزینه مجموعی (میلیون دالر)	کیلومتر	راه آهن
1.9	2,100	1,105	هرات - قلعه نو - میمنه - شبرغان - مزار شریف - کندز
1.9	1,467	772	تورخم - جلال آباد - کابل - پروان - بامیان - بغلان - کندز - مزار شریف
1.9	167	88	کندز - مرز شیرخان
1.9	190	100	شبرغان - اندخوای - آقینه
1.9	89	47	کشک - تورغندی
1.9	283	149	هرات - غوریان - چاه سرخ
1.9	1,330	700	کندز - تخار - بدخشان - واخان
1.9	1,045	550	خط آهن هرات - غور - بامیان
1.9	2,168	1,141	هرات - فراه - کندهار - کابل
1.9	182	96	کندهار - سپین بولدک
1.9	422	222	دلارام - زرنج
1.9	732	385	گرشگ - برام چاه
	1,001		احتمالی (15%)
	11,176	5,355	مجموع

منبع: اداره راه آهن افغانستان، ۲۰۱۶

در مسیر ارتباط با جابهار

نمایه زمانی تخصیص اعتبار در شبکه حمل و نقل ریلی (میلیون دلار)

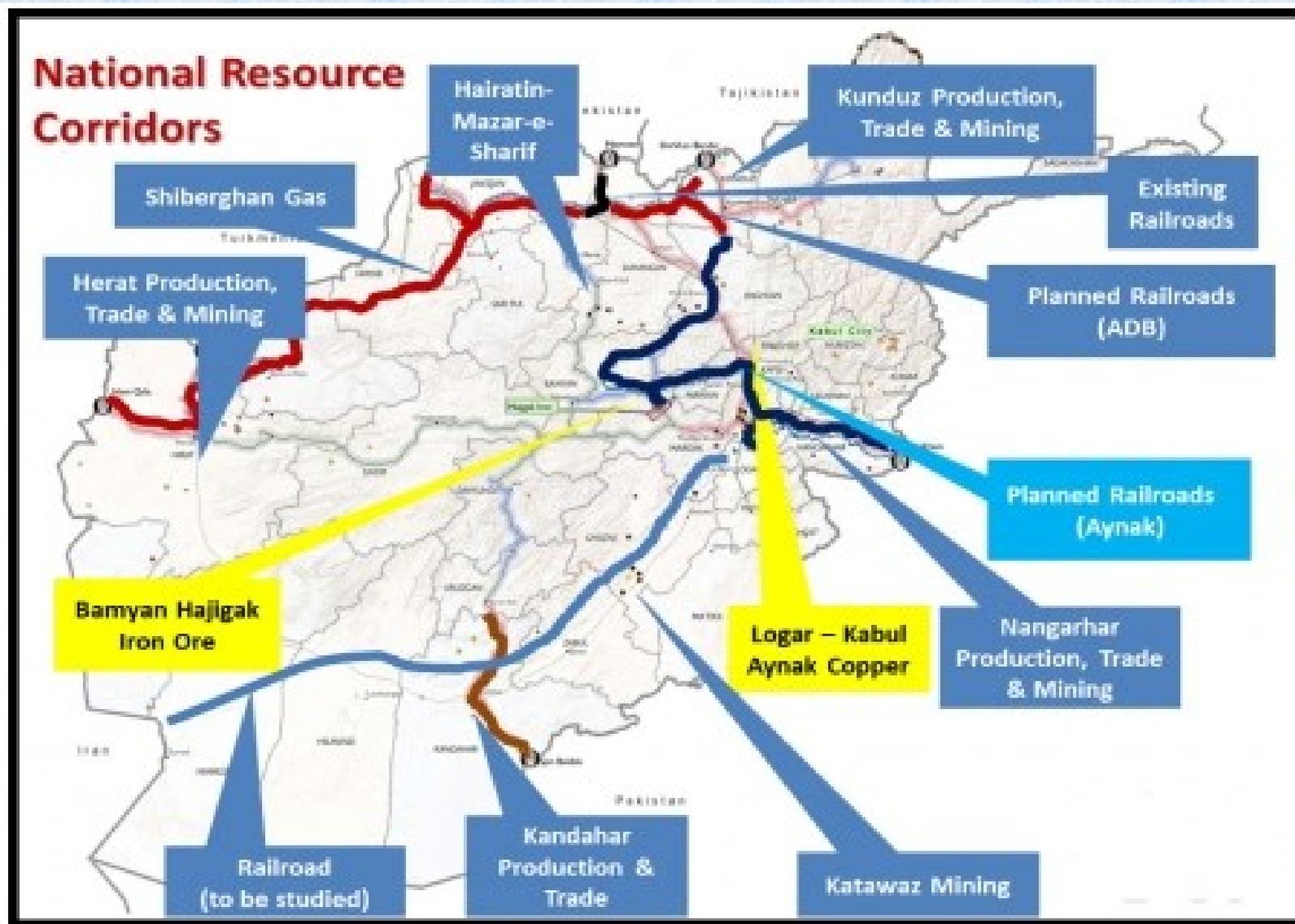
اهداف عمده در توسعه حمل و نقل ریلی

- صادرات مواد خام معدنی از جمله معدن مس عینک در ۴۰ کیلومتری کابل؛

امتیاز بهره برداری ۳۰ ساله این معدن با ظرفیت ۲۴۰ میلیون تن و ارزش ۳ میلیارد دلار در سال ۲۰۰۷ به چین داده شد. ساخت خط آهنی از تورخم در مرز پاکستان و با گذر از کابل و معدن عینک به سمت مرز تاجیکستان به این شرکت چینی به طول ۲۲۰۸ کیلومتر سپرده شد.

- پیوند با شبکه حمل و نقل ریلی منطقه ای.

صادرات منابع معدنی

پیوند با شبکه حمل و نقل ریلی منطقه ای

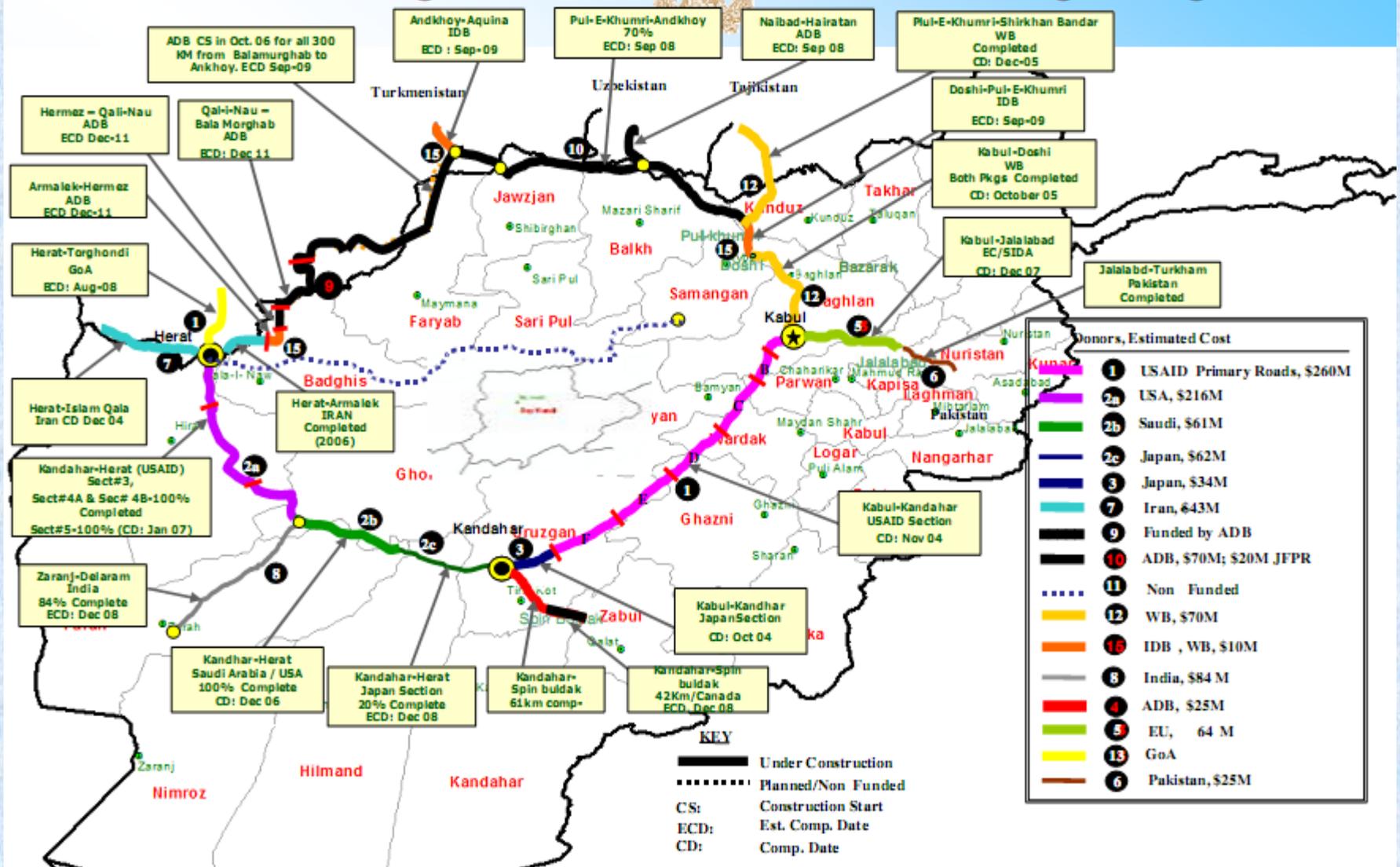
Resource: <http://www.andrewgrantham.co.uk/afghanistan/tag/map/>

حمل و نقل شهری

- کابل، پایتخت، رشد جمعیت سالانه ۳,۵ درصدی در سالهای اخیر را تجربه کرده است، به طوریکه به طور متوسط بیش از یک میلیون سفر شهری در روز صورت می گیرد.
توسعه شهری کابل به دلیل محصور بودن توسط کوهها نیازمند ساخت بزرگراه و تونل است؛
- توسعه حمل و نقل شهری کابل با بودجه ۸۵۴ میلیون دلار شامل حمل و نقل عمومی، مهندسی ترافیک، سامانه حمل و نقل هوشمند، بزرگراه های شهری و ... می شود.

نمایی کلی از سرمایه گذاری در زیرساختهای حمل و نقل افغانستان

Reconstruction of Ring Roads and International Links to Neighboring Countries

روابط تجاری دوجانبه با افغانستان

مسئول ایرانی کمیسیون مشترک اقتصادی: وزارت کشور

مسئول افغانستانی کمیسیون مشترک اقتصادی: وزارت مالیه

آخرین اجلاس کمیسیون مشترک بین دو کشور: پنجمین اجلاس، مرداد ۱۳۹۵ - تهران

وضعیت پایانه های مرزی ایران و افغانستان تا پایان سال ۱۳۹۴

تجهیزات و امکانات *							نوع تردد		نام پایانه	نام پایانه	استان
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	مسافری	باری	افغانستان	ایران	محل استقرار
*	*	*	*	*	-	*	*	*	میلک - زرنج	میلک	سیستان و بلوچستان
*	*	-	*	*	-	*	*	*	شیخ ابونصر	میل ۷۸ بیرجند	خراسان جنوبی
*	*	*	*	*	*	*	*	*	اسلام قلعه	دوغارون	خراسان رضوی

۱. آتش نشانی، ۲. نمازخانه، ۳. بوفه، ۴. بانک، ۵. مخابرات، ۶. X-RAY، ۷. رایانه گذرنامه

منبع: سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

آمار رفت و آمد خودرو و مسافر از مرزهای جاده ای کشور در سال ۱۳۹۵

ورودی		خروجی		نوع گذر
تعداد مسافر	تعداد سفر	تعداد مسافر	تعداد سفر	
۴	۴	۲۰	۱۷	پایانه مرزی اینچه برون
۱۲,۳۰۴	۳۶۶۱	۱۰,۹۱۵	۳۰۸۵	پایانه مرزی آستارا
۵۳,۰۷۵	۳۵۱۳	۸۶,۲۲۰	۶۲۰۰	پایانه مرزی بازرگان
۹,۹۷۱	۱۰۷۴	۴۰,۰۶۷	۳۷۴۸	پایانه مرزی باشماق
۱۷,۴۱۰	۲۲۰۶	۳۱,۰۵۵	۴۶۱۵	بیله سوار
۱۶۷	۳۷	۶۷۲	۹۱	پرویزخان
۱,۲۰۹	۱۴۸	۲,۴۹۳	۲۴۱	پلدشت
۲۹,۲۷۷	۳۸۰۱	۴۵,۹۳۹	۵۱۴۱	تمرچین
۱۸۳	۵۲	۲۷۳	۱۷	جلفا
۸۸,۳۳۱	۱۹۸۶۹	۷۶,۲۰۹	۱۹,۶۴۷	دوغارون
۱۲,۶۸۷	۱۲۲۳	۱۱,۳۸۰	۹۶۹	رازی
۹	۳			سرخس
۵,۳۶۹	۳۸۸۳	۸,۰۴۰	۲۹۳۵	سرو
۱۸	۷	۲۸	۱۰	لطف آباد
۴۷,۶۶۲	۱۷۸۲	۲۷,۵۲۹	۱۳۵۴	مهران
۱۷,۷۹۵	۴۳۳	۴,۱۴۳	۱۳۳	میرجاوه
۴۰,۰۸۹	۲۴۴	۹,۸۴۱	۲۴۴	میلک
۳۴,۵۱۴	۱۸۹۳	۳۶,۳۱۱	۱۹۸۷	نوردوز
۳۳۴,۰۷۴	۴۳۸۳۴	۳۹۱,۱۳۵	۵۰۴۳۴	جمع

در سال ۱۳۹۵، ۴۵ درصد
ورودی خودروهای مسافری
از مرز دوغارون
بوده و در همین بازه زمانی،
بیشترین خروجی، ۳۹
درصد، نیز از همین پایانه
مرزی صورت گرفته است.

آمار رفت و آمد خودرو و کالا از پایانه های مرزی کشور در سال ۱۳۹۵

ورودی		خروجی		نوع گذر پایانه مرزی
کالای حمل شده (کیلوگرم)	تعداد سفر / کامیون	کالای حمل شده (کیلوگرم)	تعداد سفر / کامیون	
۱۲,۷۱۰,۶۶۳	۶۱۵	۲۶۹,۰۹۸,۵۳۲	۱۱,۲۱۶	اینچه برون
۲۱۰,۷۵۲,۸۲۹	۹۷۵۴	۵۰۴,۲۸۳,۲۸۰	۲۲,۳۸۲	آستارا
۱۸,۳۳۰	۴	۴,۵۷۳,۹۹۲	۷۷۲	باجگیران
۱,۲۶۴,۵۶۰,۳۴۷	۷۳۹۷۵	۱,۳۰۷,۳۱۸,۶۷۹	۵۹۰۸۳	بازرگان
۱۸,۳۲۱,۰۹۰	۷۱۶	۲,۶۱۵,۴۶۴	۱۰۲	باشماقی
۱۴,۹۱۶,۲۲۴	۶۲۷	۱۶۵,۲۱۱	۷۲۰۳	بیله سوار
		۳۲,۳۷۴,۶۰۱	۱۳۹۴	پرویزخان
۱۵,۱۲۱,۷۳۸	۶۴۳	۲۵۲,۳۳۴,۲۹۱	۱۰۸۴۸	تمرچین
۱۴۵,۴۷۴,۴۶۹	۷۲۷۷	۲۰,۶۲۶,۲۹۴	۱۴۴۳	جلفا
۲۶,۱۹۸,۶۶۷	۱۰۸۰	۵۳۲,۱۳۹,۸۵۳	۲۲,۸۶۵	دوغارون
۴۰,۱۲۶,۲۴۰	۱۸۱۳	۲۰,۴۸۶۳,۸۴۳	۱۰۰۴۹	سرخس
۳۱,۴۵۱,۸۳۱	۱۲۸۱	۶۴۱۰۳۵۸	۳۲۴	سرو
۵,۴۵۳,۰۷۰	۲۸۸	۵۰۹,۸۹۲,۰۴۳	۲۱,۷۷۲	لطف آباد
۳۱,۷۰۰	۲	۳۲,۵۱۶,۰۴۵	۱۶۳۷	مهران
۱۹۸,۳۸۳,۵۰۸	۸۴۳۵	۴۵۰,۴۱۷,۸۱۱	۱۸۷۳۶	میرجاوه
۸۲۹۱	۱	۱,۳۲۳,۹۰۹,۳۹۷	۵۳,۳۲۱	میلک
		۳۸۰,۱۰۹,۷۵۶	۱۵۳۴۶	میل- ۷۸
۷,۴۷۸,۲۶۳	۶۲۸	۲۲۸,۸۴۳,۲۲۳	۱۱۰۶۰	نوردوز
۱,۹۹۱,۰۱۷,۲۶۰	۱۰۷۱۳۹	۶,۲۲۷,۵۳۸,۷۱۴	۲۶۹۵۵۳	جمع

نزدیک به ۳۴ درصد
کامیونهای خروجی از
پایانه های مرزی
مشترک افغانستان گذر
کرده و نزدیک به ۳۵
درصد از صادرات پایانه
های مرزی نیز به این
کشور انجام شده است.

آمار کالاهای ترانزیتی از ایران از مبداء افغانستان در سال ۱۳۹۵

مرز ورود	مرز خروج	تناژ (تن)
افغانستان	پایانه های مرزی شمال کشور	۳,۲۰۲
	پایانه های مرزی شرق کشور	۳۱۴
	پایانه های مرزی جنوب کشور	۲۲,۸۸۹
	پایانه های مرزی غرب کشور	۲۱,۲۷۷
	مناطق ویژه اقتصادی	۷۲
جمع	کل پایانه ها	۴۷,۷۵۴
مرزهای پر تردد		
پایانه مرزی دوغارون	بندر شهید رجایی	۱۵,۳۷۴
پایانه مرزی دوغارون	پایانه مرزی باشماق	۱۴,۸۰۱
پایانه مرزی دوغارون	پایانه مرزی بازرگان	۵,۰۸۸
پایانه مرزی دوغارون	بندرعباس	۲,۶۸۲
پایانه مرزی دوغارون	بندرتوشهر	۲,۱۹۷

آمار کالاهای ترانزیتی از ایران به مقصد افغانستان در سال ۱۳۹۵

مرز ورود	مرز خروج	تناژ (تن)
افغانستان	پایانه های مرزی شمال کشور	۲۸,۰۴۰
	پایانه های مرزی شرق کشور	۲,۶۷۲
	پایانه های مرزی جنوب کشور	۱,۳۲۴,۷۲۷
	پایانه های مرزی غرب کشور	۱۱۰,۴۷۴
جمع	کل پایانه ها	۱,۴۶۵,۹۱۲
مرزهای پر تردد		
پایانه مرزی دوغارون	بندر شهید رجایی	۶۶۸,۹۴۸
پایانه مرزی میلک	بندر شهید باهنر	۵۷۴,۴۱۸
پایانه مرزی دوغارون	پایانه مرزی بازرگان	۵۱,۲۶۶
پایانه مرزی میلک	بندر شهید رجایی	۴۳,۱۵۷

منبع: سازمان راهداری و حمل و نقل جادهای کشور

خلاصه وضعیت همکاری‌های وزارت راه و شهرسازی با افغانستان

آمار تردد کامیونها بین دو کشور

سال	ایرانی	افغانستانی
۱۳۹۳	۶۸۶۳۳	۸۳۵۴۴
۱۳۹۴	۷۱۵۸۱	۶۹۶۶۴

منبع: سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

حوزه مسکن و شهرسازی

- سفر سید سعادت منصور نادری به تهران در مهر ۱۳۹۴ به منظور آشنایی با توانمندیهای کشورمان در زمینه مسکن و شهرسازی و بازدید از پروژه‌های شهری

- ملاقات وزرای دو کشور در حاشیه سومین کنفرانس اسکان بشر ملل متحد (هیئات ۳) در اکوادور در سال ۹۵ و مذاکره در خصوص تبادل تجربیات در زمینه برنامه‌ریزی شهری و فناوری‌های پیشرفته ساخت و ساز شهری

حمل و نقل جاده ای

- انعقاد موافقتنامه حمل و نقل بین المللی جاده ای کالا و مسافر (دیماه ۱۳۸۱):
- برگزاری پنجمین اجلاس کمیته مشترک جاده ای در تهران (اردیبهشت ۱۳۹۴):
- پنجمین نشست مشترک مرزی دو کشور در گمرک اسلام قلعه (خرداد ۱۳۹۵):

حمل و نقل ریلی

- دیدار مقامات بلندپایه راه آهن دو کشور، مرداد ۱۳۹۶:
- اعزام مشاور ایرانی راه آهن به افغانستان (تیرماه ۱۳۹۴):
- برگزاری نخستین دوره آموزشی برای کارشناسان افغانستانی در تهران (خردادماه ۱۳۹۳):
- برگزاری نخستین کمیته مشترک ریلی در تهران (خرداد ۱۳۹۰).

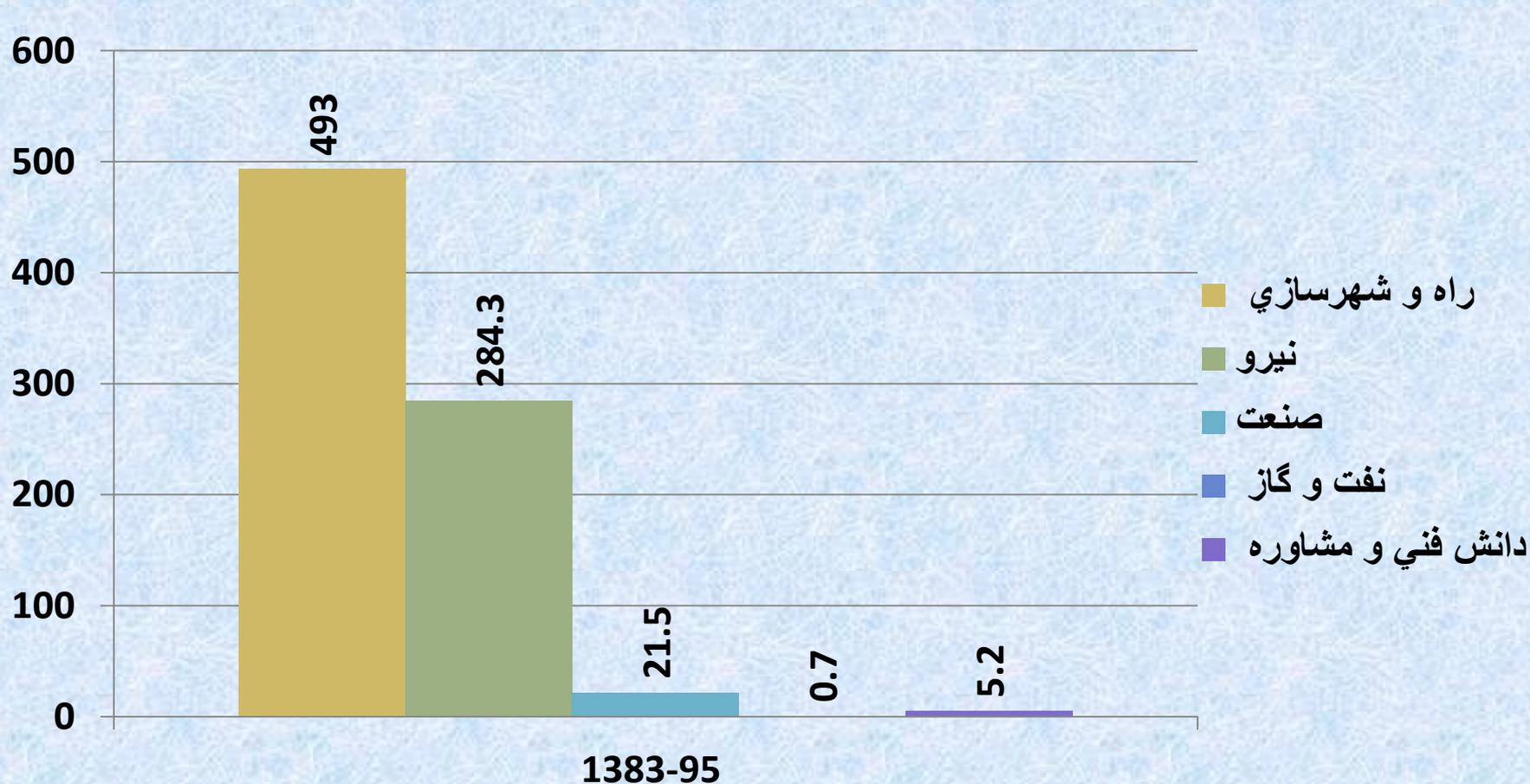
حمل و نقل هوایی

- امضای یادداشت تفاهم حمل و نقل هوایی در تهران (مردادماه ۱۳۹۴):
- شرکتهای آسمان و ماهان ۷ پرواز و شرکت کام ایر و آریانای افغانستان ۹ پرواز در هفته بین دو کشور دارند.

صادرات خدمات فنی و مهندسی به افغانستان

طی سالهای ۱۳۸۲ تا ۱۳۹۵، بیش از ۴۰ پروژه توسط شرکت‌های جمهوری اسلامی ایران در

افغانستان با ارزش تقریبی ۸۰۰ میلیون دلار انجام پذیرفته است. (منبع: سازمان توسعه تجارت ایران)

شرکت های برتر در صدور خدمات مهندسی به افغانستان

ردیف	شرکت	عنوان پروژه	نوع پروژه	ارزش به دلار	سال
۱	وزارت راه و ترابری	احداث جاده دوغارون - هرات	راهسازی و توسعه بنادر	۴۵۱۰۰۰۰۰	۱۳۸۲
۲	وزارت راه و ترابری	مطالعه راه آهن سنگان - هرات	راهسازی و توسعه بنادر	۱۳۰۰۰۰۰	۱۳۸۲
۳	آبادراهان پارس	بازسازی جاده هرات - میمنه	راهسازی و توسعه بنادر	۱۳۰۰۰۰۰۰	۱۳۸۳
۴	آبادراهان پارس	اجرای عملیات بتن فرودگاه هرات	راهسازی و توسعه بنادر	۳۰۰۰۰۰	۱۳۸۵
۵	آبادراهان پارس	اجرای عملیات آسفالت فرودگاه هرات	راهسازی و توسعه بنادر	۱۵۰۰۰۰۰	۱۳۸۵
۶	آبادراهان پارس	اجرای عملیات آسفالت فرودگاه هرات	راهسازی و توسعه بنادر	۸۲۷۰۰۰	۱۳۸۵
۷	آبادراهان پارس	راه هرات - تورغندی	راهسازی و توسعه بنادر	۳۵۰۰۰۰۰۰	۱۳۸۵
۸	ساختمانی ۱۱۵	قطعات ۱ و ۲ هرات - دوغارون	راهسازی و توسعه بنادر	۳۰۷۰۹۰۰۲	۱۳۸۵
۱۰	آبادراهان پارس	طراحی و ساخت راه لاما به ارملک	راهسازی و توسعه بنادر	۳۸۷۷۳۰۹۵	۱۳۸۸
۱۱	آبادراهان پارس	بازسازی راه و میدان شهر بامیان	راهسازی و توسعه بنادر	۷۹۳۷۳۰۶۱	۱۳۸۹

مشارکت در بازسازی افغانستان

(وزارت راه و شهرسازی)

□ از محل اعتبارات جمهوری اسلامی ایران جهت کمک به بازسازی افغانستان، نسبت به انجام موارد ذیل اقدام گردیده است:

- مطالعه و احداث جاده دوغارون- هرات به طول ۱۲۲ کیلومتر؛
 - مطالعه و احداث جاده هرات- ارملک به طول ۶۰ کیلومتر؛
 - مطالعه و احداث پل بزرگ میلک به طول ۳۲۰ متر؛
 - تأمین ماشین آلات و تجهیزات و اجرای آسفالت خیابان های طالقان به طول ۵/۸ کیلومتر؛
 - طراحی و ساخت ۱۰ ایستگاه هواشناسی در فرودگاه های افغانستان؛
 - مطالعه و احداث محور میلک- زرنج به طول ۴ کیلومتر؛
 - مطالعه راه آهن خواف- سنگان- هرات به طول ۱۹۱ کیلومتر؛
 - احداث مرکز توانبخشی، پلی کلینیک تخصصی و ساختمان آکادمی گمرک کابل
- ❖ خاطر نشان می سازد پروژه های فوق با پیشرفت ۱۰۰ درصد به پایان رسیده است.

مشارکت در بازسازی افغانستان

(وزارت راه و شهرسازی)

• احداث راه از نقطه مرزی میل ۲۸ تا شهر فراه در افغانستان:

- طول پروژه ۱۲۵ کیلومتر می باشد.
- قطعات ۱ و ۲ به طول ۶۵ کیلومتر ساخته شده و قطعه سوم به طول ۶۰ کیلومتر باقیمانده است.
- اصلی ترین چالش پروژه: مشکل تأمین اعتبار و عدم تأمین امنیت در طول مسیر پروژه

• راه آهن خواف- هرات (مطابق با استاندارد ۱۴۳۵ میلیمتر):

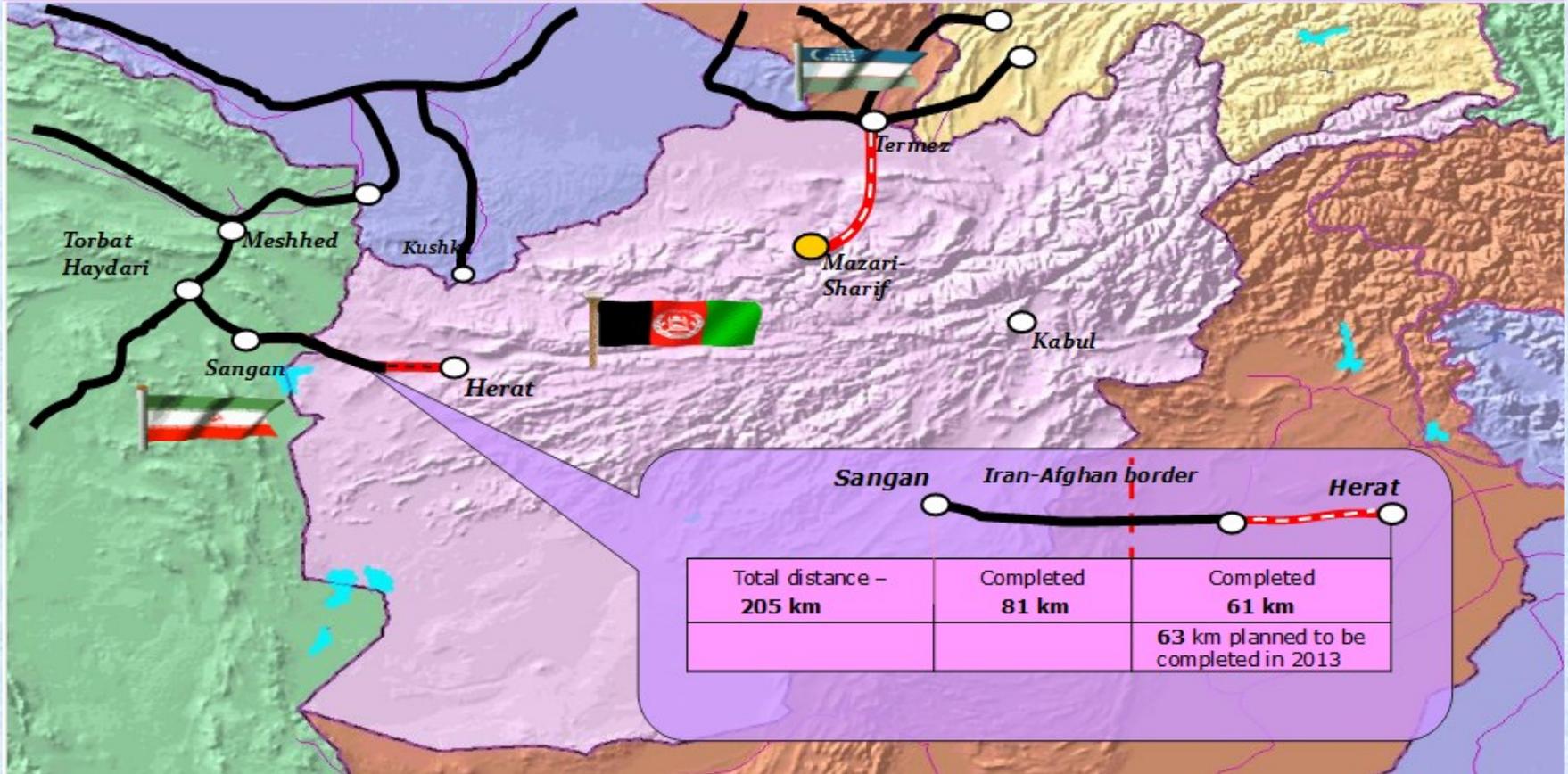
بهای باقیمانده تا تکمیل طرح (میلیارد ریال)	اعتبار هزینه شده (میلیارد ریال)	محدوده	طول محور با احتساب خطوط ایستگاهی	قطعات
۰	۷۱۶	خواف تا محدوده مرز شمتیغ	۷۶	قطعه ۱ و ۲
۶۷۰	۵۳۴	مرز شمتیغ تا جونو	۶۸	قطعه ۳
۲۰۰۰	۰	جونو تا هرات	۵۵	قطعه ۴
۲۶۷۰	۱۲۵۶		۲۱۶	جمع کل

- در نشست مقامات راه آهن دو کشور در اوایل ماه جاری مقرر شد تا اواخر این ماه ساخت کانکسهای موقت تا زمان ساخته شدن ایستگاهها از ایستگاه شمتیغ تا ایستگاه غوریان افغانستان به طول نزدیک به ۳۰ کیلومتر به پایان برسد و بهره برداری از آن آغاز شود.
- آمادگی برای احداث قطعه ۴ منوط به تأمین اعتبار آن از سوی دولت افغانستان

خط آهن سنگان - خواف - هرات

Corridor-(N-1a)

Trans-Afghan Transport - Herat-Sangan length (205 Km)

چشم انداز راه آهن خواف - هرات

سال	بار (میلیون تن)	پیش بینی مسافر (نفر)
۱۳۹۷	۱/۹	۲۴۷,۰۰۰
۱۴۲۰	۹/۹	۶۷۳,۰۰۰

منبع: شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل و نقل کشور

موانع تکمیل پروژه

موانع طرف ایرانی

- مشکل تأمین اعتبار؛
- عدم تأمین امنیت در طول مسیر پروژه؛
- سخت گیری مرزبانی ایران جهت تردد به نقطه صفر مرزی؛
- مشکل انتقال سوخت از کشور ایران به افغانستان؛
- عدم نقدینگی پروژه در هر سه قطعه.

موانع طرف افغانستانی

- عدم همکاری مطلوب طرف افغانستانی در حادثه غیرمترقبه فوت کارگر افغانستانی و بازداشت مدیر اجرایی کارگاه؛
- عدم تمدید کارتهای رفت و آمد کارکنان پروژه در ولایت هرات؛
- زمان بر بودن فرایند صدور ویزای کثیرالورود توسط کنسولگری افغانستان در مشهد؛
- وقفه های طولانی در صدور مجوز تردد ماشین آلات اتباع افغانستان توسط دستگاه های مرتبط آن کشور برای ورود به خاک ایران؛
- عدم صدور به موقع مجوز برای ماشین آلات اجاره ای در خاک افغانستان برای ورود به محل پروژه.

چه باید کرد؟

- افغانستان محصور در خشکی است، پس طبیعتاً به مسیر ایران نیز برای رهایی نیازمند است
- اقتصاد افغانستان ضعیف و ورشکسته و عمدتاً متکی به کمکهای خارجی است، پس ظرفیتهای فنی و مهندسی ایران یک فرصت است.
- مسیرهای ترانزیتی افغانستان در جنوب و شمال شکننده و در درازمدت آلترناتیوی برای ایران است، پس توسعه محور شرق می تواند منافع افغانستان را نیز در بر داشته باشد.
- در نتیجه تنظیم نقشه راه همکاریهای حمل و نقل با افغانستان با تمسک به طرحهای توسعه افغانستان و تعریف ارائه تسهیلات و خدمات به تجار و بازرگانان افغانی برای پیوستگی و اتصال طولانی مدت افغانستان به مسیرهای ترانزیتی منطقه ای عبوری از ایران یک ضرورت است.

باتشكر